

Cumhurbaşkanı ve Yetkileri

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Per, 05/01/2012 - 21:12

Aslında kafamdakileri yazıya dökebilmem için “KKTC Cumhurbaşkanı Kimdir, Nedir ve Cumhurbaşkanının Yetkileri Nelerdir” başlığını kullanmam gerekirdi ama bu denli uzun bir başlığın da okuyucuyu daha yazıyı okumadan yoracağı kesin.

KKTC’de Cumhurbaşkanı ile KKTC Meclisi farklı konumda ve yetkilerde.

Cumhurbaşkanı olmak başka, milletvekili olmak başka.

KKTC Meclisinin oluşumu, görevleri ve yetkileri anayasamızın üçüncü kısmında, madde 77’den başlayıp madde 98’de biten “Yasama” bölümünde detaylı bir şekilde tanımlanmaktadır.

Zaten üçüncü kısmın başlığı da “Yasama”dır ve milletvekillerinin görevi de yasa yapmaktır. Bunun içine “Bütçe”de dahildir.

KKTC Meclisi uluslararası bir anlaşma yapamaz her hangi bir kişiyi de yetkilendiremez. Sadece bu konuda yetkili olan kişilerin veya makamların yaptıkları anlaşmaları görüşür ve karara bağlar.

Savaş ilan edemez ama savaş ilanı kararı alır. Savaşı, devleti temsil eden seçilmiş kişi ilan eder ve KKTC Meclisi bu ilanı görüşerek karara bağlar.

Olağanüstü durum veya sıkıyönetim ilan edemez ama konuyu görüşerek karara bağlar.

Kalkınma planını yapamaz ama planı tartışır ve karara bağlar.

Belli konularda araştırma ve soruşturma yapar ama ceza veremez. Ceza vermek yargının işidir, meclisin değil.

Ben de çok genç yaşta bir dönem milletvekilliği yaptığım için milletvekilliğinin ne olduğunu, yetkilerinin nereye kadar uzandığını hem uygulama olarak hem de yasal olarak çok iyi biliyorum.

Milletvekilleri KKTC’yi oluşturan 5 idari bölgede yaşayan vatandaşlar tarafından bölge temsilcileri olarak meclise gönderilirler. Yani bir milletvekili KKTC halkının tümünden değil sadece seçim bölgesinde ikamet eden KKTC vatandaşlarından oy alır ve sadece onları temsil eder. 50 kişiden oluşan KKTC Meclisi ise toplu halde KKTC vatandaşlarının temsil edildiği bir kurum haline gelir. Her vatandaşın, her bölgenin belli oranda temsiliyeti vardır KKTC Meclisinde.

Cumhurbaşkanını ise KKTC halkının tümü seçer.

KKTC Anayasasının “Dördüncü Kısım”ının adı “Yürütme”dir ve cumhurbaşkanının tanımını yapan 99. madde ile başlar, devletin mali yükümlülük altına konması ve fon kurulmasını tanımlayan 135. madde ile biter.

Madde 99(2) bir adayın cumhurbaşkanı seçilebilmesi için kullanılan geçerli oyların salt çoğunluğunu alması şartını koşar. Yani KKTC'deki tüm seçmenler, tek bir seçim bölgesi halinde idari bölge sınırları olmaksızın oy kullanır ve cumhurbaşkanı seçilen kişi KKTC seçmenlerinin tümünden oy alarak KKTC halkını temsil eder.

Cumhurbaşkanı, milletvekillerinin bölgesel temsiliyetine kıyasla, KKTC'nin tümünü temsil eder.

Madde 102(1) cumhurbaşkanının devletin başı olduğunu, madde 102(2) cumhurbaşkanının devletin devamlılığını sağladığını, madde 102(3) cumhurbaşkanının, KKTC Meclisi adına cumhuriyet silahlı kuvvetlerinin başkomutanı olduğunu ve madde 102(4) de cumhurbaşkanının anayasa ile kendisine verilen yetkileri kullandığını, görevleri yerine getirdiğini söyler.

Yukarıda bahsettiğim bu maddelerin halk diline çevirisi, cumhurbaşkanın devleti temsilen "Görüşmeci" olduğu ve herhangi bir makamdan yetki almasına gerek olmadan müzakereler yapabileceği, başkomutan olarak savaş ilan edebileceği ve diğer devletlerle ikili anlaşmalar imzalayabileceği yetkisine sahip olduğudur.

KKTC Meclisinde görevlendireceği kişi ile hükümetin kurulması yolunu açan kişi de, Bakanlar Kurulu listesini onaylayıp uygulamaya konmasına yetki veren kişi de, listeyi reddederek yeni bir liste yapılmasını talep etmek yetkisine sahip olan kişi de cumhurbaşkanıdır.

Bunların aksini söylemek ve savunmak, eski dilde "Abesle İştigal Etmek" olarak dile getirilen, "boş iş ile uğraşmak" tan öte değildir.

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (16/04/2024 - 10:24 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/cumhurbaskani-ve-yetkileri>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>